

Laihian Ikäneuvoston toimintakertomus vuodelta 2020

Yleistä

Vuosi 2020 oli valtuustokauden neljäs ja viimeinen kokonainen toimintavuosi. Neuvoston jäsenten lisäksi kokouksiin ovat osallistuneet perusturvalautakunnan ja kunnanhallituksen edustajat, kunnan puolelta käytännön asioista (tilavaraukset, kokousjärjestelyt, yhteyshenkilö- ja sihteeritehtävät) on vastannut terveys- ja hyvinvointijohtaja ikäneuvoston vakiintuneen käytännön mukaisesti.

Koronapandemia aiheutti muutoksia kaikkien, mutta erityisesti yli 70-vuotiaiden ja riskiryhmien arkeen ja osallistumisiin. Valmiuslain aikana keväällä iäkkäitä ohjattiin koronakaranteeniin kotioloihin, tämä aiheutti yksinasuville ja läheisten puutteessa eläville monenlaisia ongelmia. Sekä kevään että syksyn osalta toimintaa jouduttiin supistamaan koronapandemian vuoksi ja kokouksia oli suunniteltua vähemmän.

Erityisryhmien osalta vuoden 2020 koronapandemian aiheuttamat muutokset olivat muita väestöryhmiä merkittävämpiä sekä palveluiden saannin ja tiedonkulun että osallisuuden haasteiden vuoksi.

Neuvoston toiminnasta

Laihian Ikäneuvosto toimi aktiivisesti ikääntyneiden kuntalaisten hyvän elämän ja toimintakyvyn edistämiseksi sekä esteettömyyden ja osallisuuden parantamiseksi. Neuvosto kokoontui vuoden aikana viisi kertaa ja jäsenten osallistuminen oli kiitettävän aktiivista. Keväällä koronakaranteenin jälkeen ensimmäinen kokous pidettiin ulkoliikuntapuistossa turvavälit säilyttäen.

Koronakaranteeni keväällä 2020

Maan hallitus päätti valmiuslain käyttöönotosta ja riskiryhmien ohjaamisesta koronakaranteeniin maaliskuussa. Tämän vuoksi yli 70-vuotiaat ohjeistettiin koronakaranteeniin kotioloihin. Tämä aiheutti melkoisen haasteen osalle ikääntyneistä. Erityisesti yksinasuvat ja ilman läheisiä elävät tarvitsivat kauppa- ja muuta apua. Ikäneuvosto oli osaltaan organisoimassa kunnan ja seurakunnan yhteistä tempausta, jonka avulla saavutettiin kolmessa viikossa kunnan riskiryhmäläiset. Useimmat tavoitettiin puhelimitse, osalle lähetettiin kirje. Kunnan sivuilla oli myös mahdollisuus ilmoittaa avuntarpeesta ja ilmoittautua vapaaehtoiseksi auttajaksi. Kauppa-apu organisoitui vapaaehtoisten, SPRn ja työn loppumisen vuoksi uusiin tehtäviin ilmoittautuneiden kesken.

Liikuntamahdollisuudet

Valtuusto hyväksyi vuonna 2019 ikäneuvoston tekemän aloitteen seniorikortista. Kortti tuli käyttöön uimahallin avautumisen myötä lokakuussa 2019 ja seniorikortti laajeni myös erityisryhmien uimahalli- ja kuntosalikortiksi. Korttiin oikeutettuja ovat 65 vuotta täyttäneiden ohella myös erikseen luetellut vammaisryhmät. Kortti myönnetään hakemuksesta vuodeksi kerrallaan. Seniorikortteja on myönnetty 44, lisäksi on myönnetty erityisryhmäkortteja.

Esteettömyys ja saavutettavuus

Julkisten tilojen tulisi olla esteettömiä. Valtuustosalin induktiosilmukka on saatu toimintakuntoon, mutta liikuntarajoitteisten osalta sekä kunnantalo että kirjasto ovat haasteellisia. Ulko-ovi on raskas eikä kiinteää luiskaa ole, ei myöskään täysin esteettömiä saniteettitiloja. Muista julkisista tiloista seurakuntatalo on toimiva ja esteetön myös väylien ja WCtilojen osalta.

EUn saavutettavuusdirektiivi edellyttää, että verkkosivut ja mobiilisovellukset ovat kaikkien käytettävissä ja ymmärrettäviä. Saavutettavuusvaatimukset velvoittavat julkisen hallinnon organisaatioita sekä osaa järjestöistä ja yrityksistä.

Ikäneuvoston toimintaan fyysisten kokousten puuttuminen aiheutti suuria ongelmia. Jäsenten henkilökohtaiset välineet ja eritasoinen osaaminen aiheuttivat koronapandemian vaiheissa suuria vaikeuksia, kaikilla ei ole välineitä ja osaamista etäkokouksiin.

Palveluiden kehittäminen ja SOTEuudistus

Kunnan toimielinuudistuksesta ja maakunnallisen hyvinvointikuntayhtymän valmistelusta, organisoinnista sekä rekrytoinneista ikäneuvosto sai ajantasaiset tiedotteet. Ikäneuvosto pitää erityisen ikäkeskuksen saamista maakunnallisen hyvinvointikuntayhtymän toimivuuden edellytyksenä, ikäkeskuksen on oltava lähipalvelu.

Neuvosto käsitteli myös kevään kokouksessaan turvallisuuskyselyn ja kouluterveyskyselyn tuloksia sekä hyvinvointiraporttia.

Tapahtumat/ Vanhusten viikko ja Nuukuuren viikko

Ikäneuvosto järjesti lokakuun ensimmäiselle viikolle valtakunnallista vanhustenviikkoa. Teema oli *Onni on vanheta*. Tilaisuuksia suunniteltiin viikon ajalle useita, joskin lähes kaikki tapahtumat jouduttiin perumaan koronatilanteen vaikeutumisen vuoksi. Paikallislehti uutisoi turvallisen kotona asumisen tapahtumasta.

Ikääntyneiden ryhmätoiminta vanhalla meijerillä on osoittautunut erittäin tarpeelliseksi ja suosituksi, alkuvuodesta osallistujia oli keskimäärin 30- 40, mutta koronaohjeistusten vuoksi riskiryhmiä koskeva toiminta jäi tauolle keväällä.

Tiedotus

Laihian kunnan kotisivut ja sometiimin hoitamat facebookisivut toimivat tiedotuskanavina. Ikäneuvoston omaa tiedotusta hoidettiin sähköpostin avulla.

Koronapandemia paljasti ikääntyneiden ja erityisryhmien tiedonkulun ongelmat. Nettyhteydet, tietokoneiden ja osaamisen taso vaihtelevat melkoisesti ja tarvittavaa tietoteknistä apua on heikosti saatavilla. Osalla iäkkäistä kuntalaisista on ainoastaan lankapuhelin käytössä eikä apua tarjoavia omaisia tai läheisiä ole kaikilla. Tiedonkulun ohella päivittäinen asiointi terveyspalveluissa, pankissa ja ostamisessa edellyttävät sekä välineistöä että käyttötaitoa. Ikäneuvosto esittää vakavan huolestumisensa palveluiden saavutettavuuden haasteellisuudesta.

Ikäihmisten neuvoston jäsenet 2017- 2021

Laihian Kristilliset eläkeläiset ry Raija Viljanmaa, puheenjohtaja, vara Raija Myllymäki
Laihian Kansalliset Seniorit ry Mikko Myllymäki, varapuheenjohtaja, vara Marjatta Viianen
Eläkeliiton Laihian yhdistys ry Marjatta Jantunen, vara Arvo Koivuniemi
Laihian eläkeläiset ry Kaija Ranta, vara Jouko Ranta
Laihian eläkkeensaajat ry Anna-Liisa Toikka, vara Anja Peltoniemi
Perusturvalautakunnan edustaja Jari Lönn, vara Raimo O Kinnari
Kunnan edustaja Lea Ranne, vara Sauli Tuomela
Seurakunnan edustaja Anne Visser-Keltto
Sihteeri terveys- ja hyvinvointijohtaja Helena Lahtinen